

**Presidential Communications Operations Office
Presidential News Desk**

**SPEECH OF
PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE
DURING HIS MEETING WITH LOCAL LEADERS OF ORIENTAL
MINDORO**

[Delivered at Mangyan Hall in Calapan City, Oriental Mindoro | 19 November 2021]

[Uy, sorry.] Kindly sit down.

Pasensiya na sa paghihintay ninyo. Kumain lang ako sandali. Jollibee lang naman.

I am a PDP member. I remain a PDP Laban member. *[applause]*

I will not abandon the party, whose members helped me in my program of governance. I appreciate the loyalty and support of my partymates and will not waver in my commitment to them.

I will continue to serve and be of service to PDP Laban in my capacity as Chairman and as member of the Council of Elders.

I will campaign as a PDP Laban member and will do the same for our local candidates who have remained loyal to the party and its principles.

For those *[asking]* why we used the CONA of our allied political party, PDDS, it can be summed up in two words, political strategy.

Under the PDP Laban Constitution (Article XXII, Section 4), our Party can enter into alliances with other political parties to strengthen our chances of achieving victory in the 2022 National and Local Elections. The decision to use the CONA of PDDS is a strategic decision, which in due time will unfold on its own.

I assure the members of the PDP Laban and PDDS are one. We campaign as one and we will work as one. *[applause]*

With zeal and passion, I will do my best to ensure that PDP Laban will again be victorious in the forthcoming elections.

Let our battle cry in this election be heard throughout the country.

Go for continuity, go for victory, go PDP Laban, and go PDDS. *[applause]*

Tapos na ako dito sa prepared speech. I'd like to just share with you some vignettes of life. Matagal na akong pulitiko eh. It's good to have a political party if you run in an election. And it's good to have a grouping that stays loyal to the party all throughout. Iyang hindi naman tayo nag-ano na isang partido o dalawang partido.

Alam ba nila Sal na why we are...? Si Secretary Cusi na lang. Alam ba nila 'yung mechanics, the dynamics how we use the --- ? Alam na nila.

Kaya baka ma-TKO tayo if by unfortunate chance matalo tayo, we will be left hanging. It is a quarrel which we do not want. It was a quarrel created by Pimentel. Ang una niyan 'yung talagang nag-resign siya pagka-presidente sa partido at tinulak niya si Pacquiao without consulting anybody. That was it.

So it is not a party because a party works together and gets the consensus for the members if we make a critical decision. So hayaan na lang natin.

In the meantime, 'yung strategy natin na kung matalo tayo at least may legal standing tayo kasi we are also in alliance with a political party which is recognized by the COMELEC. Iyon ang labanan doon.

Now in the election, I will try my very best to come back to campaign for you. *[applause]* Maybe we can request for one venue at lahat na nandoon na kasi wala na akong panahon na to tarry along the busy life of the Philippines at saka may trabaho ako.

But I will try to campaign for you. At least malaman ng tao na kayo ang PDP at kayo 'yung tutulungan namin at well sana suwertihin tayo. Nandito 'yung mga senatorial candidates natin si Sal Panelo, *[applause]* ikakampanya ko kayo; Rey Langit *[applause]*; si Harry Roque *[applause]*; Greco Belgica *[applause]*. *[Did I miss anybody?]*

Ah si Astra. *[applause]* Astra Naik? *[Senator Go explains to the President]* Ah manalo 'yan. *[laughter]* *[Astravel Pimentel-Naik: Basta sinabi mo po, Mayor.]* Basta kung maniwala lang ang tao. Kung may naiwan silang well trust sa aking... Pero lahat 'yan my promise, it's a word of honor. Ako ang maaano eh --- it's a matter of principle for me na magtulong ako sa ---

lalo na ngayon. Babalik kami dito sa ano may --- there's a schedule somewhere so that we will be back.

Itong first --- sino 'yung first-termer? Iyong first time tumakbo? Well, it's a long and winding road sa pulitika. Alam mo ang ano talaga lahat ng tao malapitan mo pinaka... At saka wala hindi --- hindi ako nagbabastos ng --- ang pinakama-experience ko sa 23 years tapos four years congressman, then another four years I became the vice mayor of my daughter, 'yung nag-shift na kasi sumagad na ako, 'yung ano namin is talagang lapitan mo lahat ng tao. At hindi naman masama 'to sabihin siguro, it's a political practice, kagaya ng mga patay. Iyong wala akong masabi sa ano pera --- may pera tayo, Sal?

Well, maybe mayroong mga ano --- let us just wait. Ako wala naman ibang kailangan. Siguro maski number 12 lang ako sa Senate race, okay na ako. *[applause]* Wala na akong ano diyan. I have no illusions any --- wala na kasi naging Presidente na ako, sagad na. But there is a personal reason kung bakit.

Talagang --- well, 'wag na mahaba na 'yang istorya pero may rason talaga kung bakit tatakbo ako. It's not because I really want to stay in government for... I would have wanted to retire after this may --- mayorship kasi ang tawag ko sa sarili ko.

Ito si Bong, for the years na nagserbisyo sa akin, talagang mahusay, honest, at matiyaga. At siya talaga ang personal choice ko as president. *[applause]* So if there's any question from you to me, I'd be happy to respond and answer. Nakakain na ako eh. *[laughter]* So I'm good until morning time.

Ito si Bong, naghahanap ako ng tao na honest at trabahante talaga. Maano ninyo 'yan, trabahante talaga. Iyong kalaban niya ngayon, dalawa na lang 'yan sila sa political horizon eh. Iyon nagtataka rin ako kung bakit suddenly naging fascinated ang tao.

Ako hindi lang ako, I cannot mention his name kasi wala man ako doon. But as a mayor noon, alam ko na nag --- 'yung mga mayaman sa Davao pati 'yan siya humihirit ng cocaine. Cocaine lang naman. Wala akong sinabing shabu, cocaine. So 'yan lang. Iyan 'yang...

Kayo ngayon kung mag-gamble kayo, basta nasabi ko na sa inyo. There would be times when bungog 'yan at --- ah makita naman ninyo. Pili ko...

Ako lahat naman nang pumasok sa akin magtanong na gustong magtrabaho, there's only one answer --- even sa mga pulis --- sabihin ko lang, "*Are you honest? Tell me the truth honestly, are you an honest man?*" Lahat 'yan. The latest was itong mga justices na...

Ak --- ayaw kong mag-take oath sila sa akin kasi gusto ko distansiya. Pero may iba talaga gusto na --- for posterity, mag-ano. Sabi ko talaga, isang question lang, "*Sir,*" private conversation, "*are you honest?*" "*Of course, Mayor. Katagal ko sa...*" "*Well, I'm just asking kasi pagka hindi na medyo magkakaroon tayo ng dynamics dito if we are dealing with a corrupt judiciary.*"

Maraming dito mga fiscal, ako fiscal ako eh. Maraming kaso na ang bumagsak dahil nabili ang judge o ang fiscal. Hindi ko sinasabi dito. Ewan ko lang, I have to look at the records.

Pero may korte talaga na out of 1,000 cases, lahat dismissed. Kaya sinulatan ko ang Supreme Court kasi hindi ako maniwala on the law of averages, imposible naman na walang isa, dalawa. Eh sabi ko, "*corrupt ito,*" and he was dismissed. Puwede bang 1,000 cases so far, ni isang conviction wala? Sabihin naman nila, "*Wala man kasalanan.*" I said the law of averages will apply. Kung nademanda 'yan ng pulis, kasalanan niyan.

So 'yan ang inyong ano, law and order. Wala namang droga dito 'no? Wala? Hindi masyado? Boracay marami 'yan. Boracay. Sa taas, ang taas ng beach. Pero beyond that, 'yung lupa doon binigay ko sa mga Ati kasi maraming nag-agawan kasi Boracay eh, isang ano lang beach na. Tapos 'yung beach na gusto nila 'yun namang mga karaoke pati inom. Binigay ko 'yan sa Ati, wala silang nakuha diyan.

Iyon lang man siguro. So sabihin lang natin, PDP. Just you claim it as a right, you claim it as a right because partido tayo. Anong hiningi ng tao? Eskuwelahan? Libre na ang eskuwelahan. Irrigation, 5,000 a year, tinanggal ko na. Wala ng irrigation. *[applause]* Ospital, ayan Malasakit. *[applause]* Paglabas mo, basta in order lang, wala kang bayaran, maski gaano ka katagal. Universal Health Care, education, sa farmers, lahat nabigay --- nabigay na natin.

Ano pa ang pagkukulang natin? Infrastructure? Noon 'pag nanalo ako Presidente sinabi ko talaga sa --- sila Secretary Cusi, "*Yung pera ng Pilipinas, i-spread ninyo all throughout.*" Do not use a standard na hindi nagboto sa akin. Nanalo na ako, tapos na 'yan.

So lahat kayo, 'yung may mga infrastructure, hindi lang kayo, lahat nabigyan. Ang pera talaga kasi hinati nila sa lahat. Kaya 'yan marami makita kayo doon. Airport. Kung magpasyal kayo tingnan mo ang airport, maski saan, Cebu pinakamaganda.

Ang airport sa Davao ang wala kasi sabi ko sa DPWH, "*Unahin na muna ninyo 'yung ibang airport. I-refurbish ninyo, pagandahin ninyo. Hayaan mo ang Davao.*" Kaya 'yan ang isang ano ni Inday, medyo nagalit siya kasi ang airport ng Davao walang improvement. Ganoon pa rin 'yung luma. Kasi sabi ko kasi --- sabi ko kay Inday noon, "*Huwag ka man mag-ano kasi dap --- mga ganito, last tayo, hindi tayo puwedeng maging first.*"

Pero marami kayong magamit ng ano, gamitin na ninyo ang program ng PDP. You claim it. Oh eskuwelahan --- 'di ba naka-enroll kayo Universal Health Care? 'Di ba na-ospital kayo? Try to go to the hos --- try to be sick and find out basta PhilHealth member ka lang.

Sabagay 'yung ano talaga, mahirap ang lahat pero magkampanya lang kayo. Ikot talaga, ikot 'yan. Maski ikalima mo na i-handshake, ikot talaga. So sabi, "*Mayor, tapos na nag-shake hands na...*" "*Mahal kita.*" [laughter] Lalaki o babae, mahal kita. Ganoon ang style, huwag kang mahiya.

Pero ang hindi ko lang masabi --- I don't know if it's appropriate or proper -- - mayroong isang governor na maski sino ini-embrace niya, maski 'yung mga natives, mga Lumad, ini-embrace nila --- niya. Pati 'yung mga lalaki embrace, lahat.

So kung wala kayong tanong, pasahan na lang tayo ng information. I said if you have a question, let it out now.

Yes, ma'am.

QUESTION AND ANSWER:

Q: Hi, Mr. President, I just wanted to ask po since Senator Bong Go is now with PDDS and then Sara is with Lakas ---

PRESIDENT DUTERTE: --- Lakas.

Q: --- Lakas-CMD.

PRESIDENT DUTERTE: Yes.

Q: And then most of us here are with ---

PRESIDENT DUTERTE: Lakas?

Q: No, PDP. Is there going to be a coalition between PDDS --- PDDS or PDP with Lakas-CMD?

PRESIDENT DUTERTE: No.

Q: No?

PRESIDENT DUTERTE: No, I cannot because nandiyan si Marcos eh. Hindi ako bilib sa kanya. He's really a weak leader. Kaya ako sabi ko --- totoo 'yan, hindi ako naninira ng tao, talagang weak 'yan kasi spoiled child, only son. Of course, he can talk. He delivers English articulate. Nag-aral kasi kung saan-saan sa labas. Pero kung sabihin mo na may crisis, ganoon?

He is a weak leader at saka may bagahe siya. Iyan 'yang sinasabi ko sa inyo, totoo 'yan. I'm not --- hindi ako nag --- I do not foist lies. Masisira ka. Pero bantay ka diyan, magkamali ang Pilipinas, na.

I'm not saying I'm --- mas mahusay ako. Maybe magkaroon sila nang maraming pera, may magpahiram, or mga loans ng --- puwede 'yan sila. Pero kung sabihin mo 'yung governance papuntang may gulo doon sa ano Jolo, eh walang pumupunta doon. Katakot na lang niyan na magpunta ka ng...

Ako hinalikan ko pa 'yung sundalo doon. Sabi ko, "*Saan nabaril ang sundalo?*" "*Dito.*" Hinalikan ko 'yung lupa tapos sinabi ko, "*Proceed where you should be.*" Iyong mga ganoon.

Marawi, I went there. Nabutas nga 'yung helicopter ng dalawa eh. Nabutas, binaril ng mga rebelde. It was nighttime kasi makikita 'yung chopper eh may ilaw. Tinamaan na. Nandoon kami sa beach banda 'yung kampo para ilang ano lang, maka --- mapalayo na. Inabot ng bala.

Q: Isang mapagpalang gabi po sa ---

PRESIDENT DUTERTE: [unclear]

Q: --- magandang araw po sa ating mahal na Pangulo. Kami po ay humahanga sa magagandang programa na iyong nagawa. Napakagaganda po ng inyong naipatupad na programa. Ang --- may tanong laang po, may pag-asa pa po bang mapigil ang korupsiyon dito sa ating bansa na siyang...? Unang-una po ay kahit sa mga lokal na may mga kaso na hindi na --- may

mga kaso pero hindi po nabibigyan ng aksiyon. Iyon lamang po, may pag-asa po ba na mawala ang korupsiyon? Thank you po.

PRESIDENT DUTERTE: Alam mo, it's a --- it's a question that is hard to answer because na ako nandiyan na. Alam mo ba sa Customs I fired 43? Forty-three sa airport sa NAIA 'yung lahat ng Immigration tinanggal ko. But kung sabihin mo maano, hindi ata.

Iyang "tanim bala" eh kita mo na explanation ni Bing --- Bongbong na --- but mayroon talagang mga days na bad break ng tao. P***, bad break ng tao, payag ka na --- ? Kaya noong --- sinabi ko, "P***** i**, kainin talaga ninyo 'yang bala." Mag --- you better get the .22, 'yung .45 wala na.

At saka ako, ako 'pag na --- matanong, ito, ito silang mga guwardiya, nagpapakain talaga ako ng pera. Iyong mahuli 'yun extortion dalhin nila? Sabihin ko man, minsan wala man akong --- wala akong dala, wala man akong pera, wala akong wallet. Wala, wala talaga akong dala. Iyan, makita man nila. Sabihin ko talaga, "*Kainin mo 'yung...*" Tapos 'yung last time na diyan sa Malago, 'yan maraming sundalo. Sabi ko, "*Bigyan niyo ako ng pera kay wala akong pera. Diyan, kainin mo.*"

Mayor ako, marijuana kainin mo talaga. Bungog ka? Ipakain ko talaga sa iyo. Iyon ang disiplinang hindi madala ito ng human rights sa Pilipino? Nako, maniwala ka diyan. I-ano mo talaga. Kaya kung mayor kayo, sundin ninyo. Ipakain ninyo 'yung pera na peke, ipakain mo 'yung pera na hiningi, extortion. Iyan. 'Pag naglaglag ng bala doon sa ano, eh 'di ipakain mo rin, ipalunok mo. Oo.

Iyong ano ko advice ko sa mga mayor, alam mo ang lugar 'pag ayaw ng mayor, ayaw ng pulis, wala talaga. Pero ang ano diyan mag-ano ng --- magbigay ang pulis, ganoon, anuhin mo na kaagad right at the first opportunity, bantayan mo. Malaman mo naman. Makita mo kung maglakad ka sa gabi, maraming mga bangag, gunggong na.

Ikaw ma'am, marunong kang magdala ng baril? Paano tayo niyan? Mamili ka na lang ng bodyguard dito oh puro matatangkad. Mga PSG 'yan.

Yes, sir?

Q: Mahal na Pangulo, ang gusto ko pong itanong dahil nabanggit niyo po na gagawin niyo po ang inyong maaaring magawa upang matulungan ang iyong mga kapartido lalo na ang taga-PDP.

Kami po ay mayroong mahabang laban na rin na nagaganap tungkol sa korupsiyon. At ito po ay pinipilit naming ma-expose at kami po ay nakasulat na sa iba't ibang ahensiya ng ating gobyerno. Iyon nga lang po ang nakakalungkot po ay medyo may kabagalan ang pagtakbo kahit na kumpleto ang aming mga dokumento.

Ang tinatanong po sana namin ay kung ang atin pong laban ay laban sa korupsiyon, may pag-asa po ba na ang ating partidong PDP ay tutulungan ang ating mga kapartido na ma-expose ang korupsiyon na ito lalong-lalo na kung ang gusto po ninyo ay huwag nang muling uupo ang mga tao natin kung --- lalong kung hindi natin kapartido na mga corrupt dito sa ating mga bayan?

PRESIDENT DUTERTE: Okay, I'll answer you but let's do it in accordance with law para walang sabit. Kung mayroon kang reklamo tapos gusto mong maimbestiga on first ano mo sa corruption, either ipadala mo sa NBI or ipadala mo diretso sa Ombudsman, tapos doon mag-umpisa ang...

Kagaya kay Gordon. Si Gordon nanghiram ng pera --- ah hindi iyong nag --- ang Subic, when he was the head, nanghiram ng pera. Tapos loan, [*Loan ata 'yun?*] out of the 117 na na-grant, ang 86 --- ang 86 million pumunta sa kanya. Wala na, tapos na.

Kaya binuhay namin sabi namin, "*i-file mo.*" Kasi sa COA 'yung nag-imbestia sa kanya pagka sinabing disallowance, delikado ka na niyan. Ibig sabihin, isauli mo 'yung pera. Talagang 'pag magsabi disallowance, tignan nila.

Si Gordon, natalo na sa COA many years ago. Siguro mga four years, five years na as senator. Ngayon, nag-appeal siya sa Supreme Court sa decision ng COA. Denied siya. So iyong appeal niya, balewala then he is now guilty of sa civil aspect. Isauli niya 'yung pera ang sabi ng COA. Dito sa Ombudsman, criminal case talaga.

So kung ang dokumento mo kumpleto, kung ayaw ninyong magpunta ng Maynila o ano, ipadala mo, i-review ko. Ako mismo, mga abugado ko sa ano, tignan ko kung mayroong proof or evidence that a wrongdoing has been committed.

Q: Follow-up question lang po. Mahal na Pangulo, naipadala na po namin at actually triny (try) na nga po namin 'yung 8888 at naipadala na rin po namin ito. Ang problema lang po talaga iyong pag-usad po ng imbestigasyon ay tumagal po nang tumagal kahit sa COA ay hindi na po umuusad.

At humingi na rin po kami ng tulong kay Senator Sal Panelo at naipadala na rin po namin sa kanyang email ang mga dokumento. Medyo talaga pong may kabagalan lang po talaga ang pag-usad. Ang nakakalungkot po ay mage-eleksiyon na po ulit ay wala na pong nangyari. Medyo mabigat po kasi ito eh. Parang 240 million case po ito na medyo mabigat po. Na kay Senator Sal na.

PRESIDENT DUTERTE: Ipadala mo kay ano --- ipa-review mo kay Sal even if he's no longer in government. Magpunta siya sa Malacañan ipaano ko, then after that i-review ko as a prosecutor kung makakagat ako ng kaso, if I can pin down.

Kasi iyong fiscal ako, panahon noon ng --- wala pa 'yung Ombudsman. Ang ano noon Tanodbayan. I was one of the two Tanodbayan special investigator for Mindanao. Corruption. Kaya nag-ikot ako ng Mindanao prosecuting people.

Ang masakit diyan is ang nahuhuli palagi iyong mga treasurer, iyong mga auditor, pero iyong mayor minsan nakakaeskapo. Iyan ang totoo diyan. Malaman naman ninyo. Kaya nakakaawa eh.

Alam mo mayor ako tapos noong na-Presidente ako, makita ko 'yun sila magpunta sa akin, gutay-gutay 'yung barong. "*Bakit ka nandito?*" "*Mayor, may kaso kami.*" "*Anong kaso ninyo?*" Ganoon, ganoon, malversation daw ganoon. "*Mayor, hindi naman amin 'yan. Utos naman ng mayor 'yun. Hindi naman amin 'yun.*" Pero sa demanda, wala. Hindi kasali 'yung...

Ayan si Sal mahusay 'yan. Mahusay na abugado 'yan. Kailangan ninyo si Sal pati si Roque. Tignan mo. Subukan ninyo 'yang dalawa 'pag magsalida 'yan -- you know what is salida? 'Pag mag-ano --- puputok 'yung Congress. Rey Langit is also one.

Iyan ang ano. Si Sal, bilib talaga ako diyan. Abugado ko rin 'yan. Roque. *[applause]*

--- END ---